

БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ» Галузь знань: 20 «Аграрні науки і продовольство» Спеціальність: 205 «Лісове господарство» Освітня програма «Лісове господарство»</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>другий (магістерський)</p>
<p>Компонент освітньої програми: обов'язковий</p>	<p>вибірковий</p>
<p>Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин</p>	<p>4 кредити /120 годин</p>
<p>Семестр</p>	<p>2</p>
<p>Форма контролю</p>	<p>залік</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Кімейчук Іван Васильович Посада: асистент кафедри лісового господарства Робоче місце: навчальний корпус № 1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: ivan.kimeichuk@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380961211282</p>
<p>Опис дисципліни</p>	<p>На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 32 годин (лекції – 16, практичні заняття – 16), самостійна робота студентів – 88 годин</p>
<p>Передумови для вивчення дисципліни</p>	<p>Освітній компонент «Економіка природокористування» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін: «Сталий розвиток лісового господарства», «Управління лісгосподарським виробництвом», «Лісова сертифікація», вивчених на попередньому курсі.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Курс спрямовано на засвоєння, узагальнення і систематизація знань щодо опанування засад збалансованого (соціально-економічно-екологічного) світогляду, критеріїв, норм і нормативів сталого управління, найефективніших методів системної оцінки впливу людини на природу у процесі природокористування та принципи й механізми організації економіки з урахуванням норм екологічної безпеки та охорони природи; формування у здобувачів знань, умінь і навичок у галузі інтегрованого (еколого-економічного) управління використанням природних ресурсів, екологічною безпекою і охороною навколишнього природного середовища.</p>

Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , мобільних додатків
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	КК. Здатність розв'язувати практичні проблеми і складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового господарства. ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення. СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства. СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень. ПРН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень. ПРН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання. ПРН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів. ПРН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні основи використання природних ресурсів</i> Тема 1.1. Предмет, методи та завдання курсу «економіка природокористування». (15 год.) Тема 1.2. Наукові основи економіки природокористування. (10 год.) Тема 1.3. Природні ресурси як компоненти природокористування. Класифікація природних ресурсів. (20 год.) Тема 1.4. Лісові ресурси: їх оцінювання, використання та охорона. (15 год.) <i>Змістовий модуль 2. Розвиток підприємств в умовах ринку, екологізації економіки та інновацій</i> Тема 2.1. Інноваційний фактор у контексті сталого розвитку. (15 год.) Тема 2.2. Екологічні витрати в економіці підприємства. (15 год.) Тема 2.3. Ринкові фактори щодо забезпечення раціонального природокористування. (15 год.) Тема 2.4. Еколого-економічна ефективність природокористування. (15 год.)
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні та науково-дослідні завдання індивідуальні або в групах; доповіді; презентації; есе.

<p>Політика курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – поточний контроль, модульний контроль, представлення індивідуальних або групових проєктів, написання есе, участь у дискусіях (70 %), підсумковий контроль (30 %). • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/polog_poroad_perezaruh_osvit_component.pdf.
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Базові нормативи плати за забруднення навколишнього середовища України. Методика визначення розмірів плати і стягнення платежів за забруднення навколишнього середовища України. К., 1993. 22 с. 2. Беренда Н.В., Троїцька О.О., Манідіна Є.А. Економіка природокористування: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» всіх форм навчання. Запоріжжя. Видавництво ЗДІА, 2017. 200 с. 3. Борейко В.І. Економіка довкілля та природокористування: навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2011. 255 с. 4. Кімейчук І.В., Левандовська С.М., Масальський В.П., Лозінська Т.П., Ситник О.С. Економіка природокористування: курс лекцій для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 205 «Лісове господарство». Біла Церква, 2024. 101 с. 5. Коренюк П.І., Федулова С.О. Економіка природокористування : навч. посібник. Дніпропетровськ : Акцент ПП, 2014. 274 с. 6. Лазарева О. В. Економіка природокористування: для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» : Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво» : методичні вказівки Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2022. 64 с. 7. Макарова Н.С., Гармідер Л.Д., Михальчук Л.В. Економіка природокористування : навч. посіб. К. Центр учбової літератури, 2007. 322 с. 8. Мащенко О.М., Портянник С.В. Економіка природокористування : підручник. Харківська держ. зоовет. академія. Харків, 2017. 286 с. 9. Міронова Н.Г., Білецька Г.А. Екологічна стандартизація і сертифікація : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2017. 139 с. 10. Рогач С.М., Ільків Л.А. Економіка природокористування. Методичні рекомендації до вивчення курсу. К., ЦП «КомПринт», 2020. 104 с. 11. Рогач С.М., Ільків Л.А. Індивідуальні завдання з економіки природокористування для самостійної роботи та контролю знань студентів ВНЗ. К., ЦП «КомПринт», 2019. 36 с. 12. Рогач С.М., Ільків Л.А. Тестові завдання з економіки природокористування для самостійної роботи та контролю знань студентів ВНЗ. К., ЦП «КомПринт», 2019. 34 с. 13. Хахула В.С., Хрик В.М., Ситник О.С., Кімейчук І.В., Масальський

В.П., Лозінська Т.П. Економіка природокористування: методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 205 «Лісове господарство». Біла Церква, 2024. 63 с.

14. Хвесик М.А. Економіка природокористування : вектори розвитку : навч. посіб. К., ДУ ІЕПСР НАН України, 2019. 398 с.

15. Хвесик М.А., Рогач С.М., Кулаєць М.М., Ільків Л.А., Авраменко Т.П. Економіка природокористування : підручник. К., КомПринт, 2016. 341 с.

16. Якимчук А.Ю., Черній А.Л. Економіка природокористування: навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. Рівне: НУВГП, 2010. 274 с.

Додаткова література

1. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г. та ін. Стратегія сталого розвитку: підручник / за ред. В.М. Боголюбова. Херсон : Олді-Плюс, 2012. 446 с.

2. Веклич О.О., Волошин С.М., Жарова Л.В. Формування та реалізація національної екологічної політики України : навч. посіб. / за ред. С.О. Лизуна. Суми : Університетська книга, 2018. 336 с.

3. Григоренко А., Григоренко Л. Охорона навколишнього природного середовища. Законодавство, методики, рекомендації : практ. посіб. К., Центр учбової літератури, 2017. 287 с.

4. Закон України «Про основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21 грудня 2010 р. № 2818-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 26. С. 218.

5. Караєва В.Н., Корпан Р.В., Корпан Т.А. Сталий розвиток: еколого-економічна оптимізація територіально-виробничих систем : навч. посіб. / за ред. І.В. Недіна. Суми : Університетська книга, 2018. 384 с.

6. Краснянський М.Ю. Екологічна безпека : навч. посіб. К. Видавничий дім «Кондор», 2018. 180 с.

Інформаційні ресурси

1 Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://forest.gov.ua/napryamkidiyalnosti/mizhnarodna-diyalnist>.

2 Державне підприємство «Лісогосподарський інноваційно-аналітичний центр». URL: <https://www.forestinnovationhubs.rosewood-network.eu/uk/content/electronic-timber-tracking>.

3 Інноваційна модель розвитку лісової галузі в країні. URL: https://ndipzir.org.ua/wpcontent/uploads/2017/07/Boyчук/2_4.pdf.

4 Основні принципи економіки природокористування. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/ecology/18909/#google_vignette.

5 Український лісовий портал. URL: <https://www.lisportal.pp.ua/97319/>.

6 Економіка природокористування. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.

7 Економіка природокористування і сталий розвиток: науковий журнал. URL: https://ecops.kiev.ua/pro_gurnal.html.

8 The Future We Want A/66/L.56 2012. URL: <http://www.uncsd2012.org/thefuturewewant.html>.